

سرزمین

سرشناسه: مهدوی، محمدنقی، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور: ایران سرزمین من / محمدنقی مهدوی.
مشخصات نشر: تهران: دیدار پارسیان: انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری: ۲۱۷ ص:؛ مصور.
شابک: ۵۰۰۰۰ ریال: 978-600-5592-38-2
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
موضوع: ایران-آثار تاریخی
شماره افزوده: انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۹ ۹ الف-۱۳ / DSR۱۳
رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۰۲۳
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۱۶۳۸۶۸

نشر دیدار پارسیان

نام کتاب: ایران سرزمین من

مؤلف: محمدنقی مهدوی

ناشر: نشر دیدار پارسیان با همکاری انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن

طراحی و صفحه‌آرایی: آتلیه نشر دیدار پارسیان

چاپ اول: ۱۳۹۰

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

لینوگرافی: بصیر

چاپ: کیان‌چاپ

صحافی: فرانگر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۹۲-۳۸-۲

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

انجمن تخصصی مراکز
تحقیق و توسعه صنایع و معادن

Website: www.iranrd.net Email: info@iranrd.net

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، ابتدای خیابان شهید مطهری، کوچه منصور، پلاک ۲۳، تلفن: ۸۸۵۵۷۶۸۱، شماره ۸۸۷۱۷۴۱۲
کلیه حقوق و امتیاز این کتاب برای انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
۲	مقدمه
۴	ایران من
۵	نگاهی کوتاه به تاریخ و فرهنگ ایران
۱۵	اسطوره جاودان (آرش کمانگیر)
۲۱	سورنا (سردار بزرگ ایرانی)
۲۵	منشور آزادی (سند سربلندی ایرانیان)
۳۱	تخت جمشید (شکوه ایران باستان)
۳۷	ایوان مداین (آینه عبرت)
۴۵	سیاه جامگان (براندازان بنی امیه)
۴۹	نان و پیاز (عیار سیستانی)
۵۷	چالدران (شکست، اما نه تسلیم، نه اسیر)
۶۳	حکیم طوس (پاسدار زبان فارسی)
۷۱	استاد سخن (شاعر قبیله عالمان دین)

۷۷	قند پارسی (لسان الغیب)
۸۳	طیب فیلسوف (ابن سینا)
۹۱	نصف جهان (آنجا که یادگار هنرها و ذوقهاست)
۹۹	خلیج فارس (خلیج همیشه فارس)
۱۰۷	گنبد گیتی (دماوند)
۱۱۳	دُردری (زبان فارسی)
۱۱۹	عید نوروز (میراث ماندگار)
۱۲۵	عاشورا (خون خدا)
۱۳۳	ضامن آهو (سلطان خراسان)
۱۳۹	دارالفنون (شاه نادان، فتح کاشان)
۱۴۵	عدالتخانه (انقلاب مشروطه)
۱۵۱	شاعر نقاش (به سراغش اگر می‌روید، نرم و آهسته بروید)
۱۵۷	راز گل سرخ
۱۶۳	پرچمهای ایران
۱۷۳	سرودهای ملی ایران
۱۸۱	وطن، از نگاه شاعر و خواننده
۱۹۱	زخمهای ناسور
۲۰۳	ایران قدرت نوظهور
۲۱۲	تو را ای کهن بوم و بر، دوست دارم
۲۱۳	منابع و مأخذ

پیشگفتار

ای بلند سرفراز ایران من

ایران را نمی توان پنهان داشت. ایران با تکیه بر تاریخ و تمدنش، جغرافیای زیبا و متنوعش، مردمان خونگرم و غیورش، فرهنگ متعالی و ماندگارش، ارزشهای الهی پایدارش، اندیشمندان و دانشوران، سربازان و سرداران نامدارش و آزادمشانش بی شمارش، همواره سرفراز و درخشان بوده است. افتخار ما، تنها به گذشته باشکوه و پرافتداریان نیست. ایران، امروز هم تابناک تر و پرفروغ تر از گذشته می درخشد و با تابش چشم جهانیان را خیره کرده است.

امروزه، ایران قدرت نوظهوری است که در همه عرصه های سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و علم و فناوری توجه همه را به خود جلب نموده و طی دو سه دهه گذشته، همواره در صدر اخبار جهان قرار داشته است.

اتحمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن بر خود می بالد که عضو کوچکی از خانواده ایران بزرگ است، ایران تاریخ ساز و تمدن گستر. هر چند که ما سهم بسیار بسیار اندکی از دستاوردهای بسیار بسیار عظیم سالهای اخیر کشورمان داشته ایم. اما شادمانیم از اینکه هر چه در توان داشته ایم بر پای عزت و سربلندی ایران عزیز ریخته ایم. به گفته استاد سخن:

«من چه در پای تو ریزم که پسند تو بود
سر و جان را بخوان گفت که مقداری هست»
مجموعه ای که در پیش رو دارید، برگ سبزی است تقدیم به دوستداران تاریخ و تمدن ایران و ایرانیان تاریخ ساز و تمدن گستر.

هدف ما، از انتشار این مجموعه، تنها یادآوری گذشته پر افتداریان نیست، بلکه افتداری است که امروز بیش از پیش نمایان شده و دیری نخواهد پایید که ایران با پشتوانه ای از تاریخ و تمدنش و با همت و پشتکار و هوشمندی مردمانش، جایگاهی بالاتر و والاتر از گذشته به دست خواهد آورد. و دیگر اینکه: می خواهیم این مجموعه را به سوزنا سردار بزرگ ایران باستان و سورنای ایران امروز «ریات انسان نمای ساخته دست دانشمندان ایرانی» تقدیم کنیم.

حمیدطاهباز توکلی

دبیر اتحمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن

مقدمه

«تو را ای کهن بوم و بر، دوست دارم»

ایران، تنها، بخشی از جغرافیای جهان نیست، ایران، سرزمینی است که با تاریخ بشریت، گره خورده است. ایران، کشوری است با تمدن چند هزار ساله که به گواه اسناد تاریخی همواره، نقشی تأثیر گذار در حیات و تمدن بشری داشته و امروز هم نقشی به مراتب تأثیر گذارتر از گذشته در جامعه جهانی دارد و به همین لحاظ هم مدام مورد تهدید و طمع بیگانگان قرار گرفته و می گیرد. ایران را نمی توان در لابه لای قاره ها و کوه ها و جنگلها پنهان کرد. این، درسی است که ایرانیان به تاریخ داده اند. نه سلوکیان توانستند ایران را یونانی کنند، نه بنی امیه و بنی عباس توانستند ایران را عرب کنند و نه ایلخانان مغول توانستند ایران را تاتار کنند. ایران طی بیش از ۳۰۰۰ سال تاریخ پرفراز و نشیب خود، توانسته است از آزمونهای سخت و دشوار تاریخ غربلند بیرون بیاید و هویت خود را حفظ کند، هر چند، جغرافیای آن به هم ریخته باشد.

ایران، تنها یک تکه از جغرافیای جهان نیست. ایران، زبان فارسی است، منشور آزادی کوروش است. ایران تخت جمشید و عید نوروز است. ایران، ابن سینا و شیخ بهایی و ملاصدرا و سهروردی و رازی و بیرونی و خوارزمی است. ایران سعدی و حافظ و فردوسی است. ایران، ابومسلم و یعقوب لیث و نادر است. ایران امیرکبیر است. ایران انقلاب اسلامی و ۸ سال دفاع مقدس است. ایران شهید همت و باقری و باکری و جهان آراست. ایران خونین شهر و خرمشهر است و البته ایران بخش مهمی از جغرافیای جهان است. ایران خلیج فارس است. تنب کوچک و بزرگ و ابوموسی است. ایران اروند و خزر است. ایران، آذربایجان است، خراسان است، سیستان است. کردستان است و

بالاخره ایران کوه دماوند است.

مجموعه ای که در پیش رو دارید با عنوان «ایران سرزمین من» با همین نگاه تهیه شده است و بیش از آنکه جنبه تاریخی نگاری یا وقایع نگاری داشته باشد جنبه نمادین (سمبلیک) دارد و به قصد برجسته کردن برخی از نمادها و رویدادهایی که تأثیرات عمیقی بر سرنوشت و سرگذشت سرزمین ایران داشته و دارند، تدوین گردیده است.

بدیهی است که تاریخ ایران مملو از حوادث و وقایع کوچک و بزرگ، مکانهای تاریخی و اشخاص نامی است که برای توصیف آنها، هزاران هزار صفحه نیز کم خواهد بود و لذا ما ناچار به انتخاب بودیم. بنابراین بر ما خرده نگیرید که چرا به این واقعه یا به این مکان یا به این شخص یا اشخاص، اشاره نکرده ایم.

نکته مهم دیگر، اینکه به لحاظ ضرورت کم حجم شدن این مجموعه به بیان کوتاه مطالب و خلاصه ای از آنها، بسنده کرده ایم و حتی ناچار به کوتاه کردن قطعات و انتخاب بخشهایی از منظومه های بلند شدیم که همینجا از سرایندگان این اشعار پوزش می طلبیم. بار دیگر به اول بحث بر می گردیم. ایران برای ما ایرانیان در هر کجای که باشیم تنها یک مرز جغرافیایی نیست ما ایران را با همه چیز آن دوست داریم، مرزهایش را، جغرافیایش را، جای جایش را، گذشته و حالش را، اقوام و سنتهایش را، اعیاد و سوگواریهایش را، شعرا و دانشمندانش را، افتخار آفرینان و جهادگانش را در هر کسوتی که باشند چه در لباس سرداری و چه در لباس سربازی و چه در عرصه های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی، همه و همه را دوست داریم.

به قول «مهدی اخوان ثالث» تو را ای گرانمایه، دیرینه، ایران / همه بوم و بر، خشک و تر دوست دارم. هم دیروز افسانه ای اش و هم فردای رویایی اش را دوست داریم.

«تو را، ای کهن بوم و بر دوست دارم»

چو دیروز افسانه، فردای رؤیات	به جان این یک و آن دگر دوست دارم
چه رؤیا و افسانه، دیروز و فردات	به جای خود، این هر دو را دوست دارم

م.ن. مهدوی

«ایران من»

ای شکوه نام تو در جان و تن
رودهایت در بیابان موج زن

ای بلند سرفراز ایران من

کوههایت در دل طوفان رها
ای تو با راز شکفتن آشنا

ای بلند سرفراز ایران من

غنچه یادت به صحرا بشکفتد
مهر تو در سینه ما بشکفتد

ای بلند سرفراز ایران من

ای تو با خون شهیدان آشنا
نوری از توحید داری گویا

ای بلند سرفراز ایران من

دشمنت در تیرگیها کور باد
همصدا با نغمه های نور باد

ای بلند سرفراز ایران من

ای بلند سرفراز ایران من
خاک تو بوی بهاران می دهد

چشمهایت قصه گوی باغها
دشتهایت ارغوانی سرخ، سبز

روز بارانی که صحرا بشکفتد
با نوای باد و باران ای وطن

ای وطن، ای خانه آلاها
در دل تاریک و ظلمت خیز شب

چشم بد از آسمانت دور باد
تاجهان باقی است نامت ای وطن